

ترامپ؛ پادشاه ایالات متحده!

میرزا حوضه مشرف
پژوهشگر حوزه بین الملل

«ما در کشور نیازی به پادشاه نداریم، ما انتخابات داریم. به همین دلیل است که من صحنه رقابت راترک نمی‌کنم.» این بخشی از سخنان نیک هیلی، نامزد جمهوری خواه ریاست جمهوری آمریکا است که پیش از واگذاری رقابت به ترامپ و ترک صحنه رقابت های انتخاباتی بیان کرده است. حال به نظر می‌رسد ترامپ یک گام دیگر تا پادشاهی ایالات متحده فاصله دارد و البته این گام نه در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴، بلکه در دادگاه عالی ایالات متحده برداشته خواهد شد. اواخر هفته قبل بود که دادگاه عالی آمریکا برای رسیدگی به پرونده مصونیت ترامپ تشکیل جلسه داد. این بار شاکلی پرونده ترامپ و وکلای مدافع وی بودند که به رای دادگاه بدوی در مورد عدم مصونیت ترامپ در رابطه با اقداماتی که در دوران ریاست جمهوری انجام داده بود، اعتراض داشتند. اکنون این پرونده با عنوان «ترامپ در برابر ایالات متحده آمریکا» به دادگاه عالی آمریکا ارجاع شده تا در این مورد تصمیم گیری نهایی توسط قضات این دادگاه انجام گیرد. مهم ترین بخش این پرونده به اقدامات ترامپ در تخریب نتایج انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ باز می‌گردد، در جایی که ترامپ مدعی است تمامی اقداماتش در حیطه مسئولیت‌ها و وظایف ریاست جمهوری انجام گرفته و بنابر قانون مصون از هرگونه پیگرد است. به نظر می‌رسد صدور رای از جانب دادگاه با پیچیدگی‌های زیادی توأم خواهد شد، به خصوص اینکه چندین قاضی دادگاه محافظه کارانی منصوب شده از جانب شخص ترامپ هستند. همین پیچیدگی‌ها و در نتیجه زمان‌بر بودن دادگاه هم به نوعی به نفع ترامپ تمام خواهد شد؛ متعویق صدور حکم دادگاه عالی یا شروع محاکمه تا زمان برگزاری انتخابات به رئیس جمهور سابق امکان می‌دهد بعد از پیروزی در انتخابات، حتی در صورت محکوم شدن درخواست عفو خود از اتهامات را ارائه دهد. این همان مساله اصلی است که در ونماهی همه نگرانی‌ها در آمریکا را رقم می‌زند، مصونیت و ایمنی کامل یک رئیس جمهور از تمامی اعمال مجرمانه‌ای که طی دوران تصدی خود انجام داده است. این موضوع می‌تواند مقام رئیس جمهور را در حد پادشاهی مطلق و بدون قیودیند بالا ببرد. در این شرایط چه کسی یا چه نهادی در آینده می‌تواند جلودار آن باشد؟ اینها همان نکاتی هستند که مورد توجه ما در این پنگلی، خبرنگار و تحلیلگر روزنامه گاردین قرار گرفته است. به نظر می‌رسد اور در جلسه دادگاه عالی آمریکا حضور داشته و جوانب مختلف این محاکمه را از نزدیک مورد مشاهده و بررسی قرار داده است.

ما داریم صاحب یک پادشاه می‌شویم!

در حالی که خبر درگیر کردن خروج ازانق دادگاه عالی در بعد از ظهر پنجشنبه بودند، یکی از آنها به دیگری گفت: «به نظر می‌رسد ما داریم صاحب یک پادشاه می‌شویم!» علی‌رغم اینکه شاهد چنین بذله‌گویی تلخی در روزی مهم در تاریخ آمریکا بودیم، اما این احساس چندان هم بی‌قاعده به نظر نمی‌رسد. بحث‌های شفاهی انجام گرفته در پرونده دونالد ترامپ در برابر ایالات متحده با موضوعیت ادعای رئیس جمهور

سابق مبنی بر مصونیت از اعمالی که در زمان ریاست جمهوری انجام داده، به ویژه در مورد اتهامات وی در رابطه با تخریب انتخابات، احتمالاً ترامپ را پیش از وزارت دادگستری آمریکا خوشنود ساخته است. جک اسمیت، بازپرس ویژه‌ای که ترامپ را به چهار مورد مرتبط با تلاش برای براندازی شکست خود از جو بایدن در سال ۲۰۲۰ متهم کرد، پرونده خویش را به دادگستری و به شکلی خاص این‌گونه توصیف کرد: «یک اصل بنیادین نظم قانون اساسی این است که هیچ شخصی نمی‌تواند فراتر از قانون باشد، از جمله رئیس جمهور.» پس از آن هم مایکل دربین، وکیل بازپرس ویژه ابعاد این پرونده و برابری دادگاه دادگستری توضیح کرد.

روی خوش دادگاه به ترامپ

گروه وکلای ترامپ به رهبری جان ساتر در انتظار استقبال دوستانه‌ای از سوی اکثریت دادگاه تحت سلطه جناح راست بودند و روی هم رفته آن را دریافت کرده‌اند. ساموئل آلیتو و کلانس توماس که هر دو از هسته سخت و پیروان مکتب قدامی محافظه‌کاری هستند، به نحوی قابل پیش‌بینی با این عقیده که رئیس جمهور باید از نوعی مصونیت برای اقدامات انجام گرفته هنگام تصدی خود برخوردار باشد، موافقت نشان داده‌اند. به طور مشخص آلیتو سوالی را مطرح کرد که هم بحث برانگیز و هم با توجه به شرایط موجود تحریفی به نظر می‌رسید: آیا این وحشتناک نخواهد بود که روسای جمهوری - که انتخاباتی با رقابت تنگاتنگ را از دست می‌دهند و برای به چالش کشیدن نتیجه تلاش می‌کنند - به خاطر چنین اقداماتی تحت پیگرد قانونی قرار بگیرند؟ ترامپ پس از شکست در یک انتخابات نزدیک و تلاش برای اعتراض به نتایج آن تحت پیگرد قرار گرفته است، قاضی توماس که اغلب اوقات روی صندلی اش لم داده بود و کارمندی را برای انجام مأموریت پشت سرش می‌فرستاد، سوالاتش را کوتاه و دوستانه مطرح کرد. با این حال هیچ یک از قضات، حتی سه قاضی - که ترامپ در چهار سال پرهج و موج قدرت خود آنها را منصوب کرده بود - آماده این نبودند بگویند رئیس جمهور در واقع

لیبرال‌ها - کتانیجی براون جکسون، الناکاگان و سونیا سوتوماپور - سوالات سختی از ساتر پرسیدند. جکسون اظهار نظر نیش داری را بیان کرد که نتیجه مطبوعات را به دنبال داشت، وی در مقام تنها فرد منصوب شده توسط بایدن به ساتر (وکیل ترامپ) گفت که با توجه به احتمال تعقیب قانونی پس از ترک مقام، ظاهر اشما نگران «عشق» رئیس جمهور هستید. من فکر می‌کنم اگر رئیس جمهور با این عرصه مواجه نمی‌شد با یک مشکل کاملاً متضاد دیگر رویه‌رو می‌شدیم. اگر کسی با برخورداری از انواع قدرت‌ها، در جایگاه قدرتمندترین شخص جهان و با بیشترین میزان اقتدار، با علم و آگاهی به اینکه با هیچ مجازات بالقوه‌ای برای ارتکاب جرائم رویه‌رو نخواهد شد، به سر کار بیاید، آن وقت من سعی می‌کنم بفهمم چه چیزی توان بازاندازی تبدیل دفتر بیضی به مقر فعالیت‌های مجرمانه در این کشور را خواهد داشت؟ در این میان ساتر که وظیفه دفاع از یک رئیس جمهور سابق با چهار اتهام جنایی در این پرونده و ۸۴ اتهام در جاهای دیگر را برعهده دارد، گفت گمان نمی‌کند در این پرونده ادعاهایی از این دست مطرح باشد. سپس وی به بیان نقل قول‌هایی از جرج واشنگتن و بنجامین فرانکلین پرداخت و ادامه داد.

ظرافت‌ها و پیچیدگی‌های حقوقی پرونده

در لحظاتی کمتر دراماتیک این امکان وجود دارد که حواس هاپرت شود، مثلاً هنگامی که قضات مشغول رایزنی در مورد سوالات مرتبط با مباحث نسبتاً پیچیده حقوقی و اصطلاحات پریچ و خم آن هستند. اما درست در میانه چنین تبادلات و گفت‌وگوهایی است که حقایق بیشتری از موضوع جای گرفته‌اند. آلیتو و کاولانا بر این اعتقاد بودند که قانون کلاهبرداری - که برای متهم ساختن ترامپ مورد استفاده قرار گرفته - بسیار مبهم است. آنها می‌گویند کنگره باید ابهامات چنین قوانینی را کم کند. ساتر هم با این نظر موافق بود. مشاخره دوام یافت اما نوع عملگره کاولانا موجب نگرانی زیادی برای دولت شده بود.

ترامپ برنده روز اول دادگاه

در دادگاه عالی بیشتر جایگاه‌های تخصصی یافته برای مطبوعات دیدی بسته دارند. در مورد [خبرنگار] گاردین این بدان معنا بود که آنچه از بحث دیده می‌شد بیشتر سرها و عمدتاً سمت سرهای گورسوج و بارت بود. تنها با گذردن دراز - آن هم در زیر نگاه دقیق محافظان سرسختی که ممنوعیت این کار را یادآوری می‌کردند - بود که دیگران در معرض دید قرار می‌گرفتند. در این شرایط درک و تشخیص عبارات سخت بود. قصد را باید از لحن استنباط کرد، البته در مورد آلیتو با توجه به پیچ‌و‌تاب مداوم زهرآگینش، درک آن آسان بود. با این حال بازپرس ویژه کاملاً مسدود شده و از پشت یک ستون صحبت می‌کرد. این بدان معنا بود که آخرین کلمات ساتر را شاید بتوان گویاترین و صریح‌ترین اظهارات آن روز تلقی کرد؛ از دربین وکیل بازپرس ویژه به خاطر طرح پرونده تشکر شد، سپس رئیس رابرتز پرسید: «پاسخ شاکلی آقای ساتر؟» ساتر جواب داد: «من چیزی برای گفتن ندارم جناب قاضی.» در میان خبرنگاران تماشاچی، به خصوص آنها یکی که چنین مسأله‌ای را تجربه کرده‌اند، این جواب بسیار غیرعادی به نظر می‌آمد و البته نشانه‌ای از آن بود که تیم ترامپ به این باور رسیده‌اند که روز روز را پیروزی پشت سر گذاشته‌اند.

تاخیرهایی که به نفع ترامپ تمام می‌شود

با این حال در اینجا برخی واقعیت‌های سیاسی وجود دارد. به احتمال فراوان نیل گورسوج قبل از جلسه به آلیتو و توماس ملحق شده و تا حد معقولی از ترامپ حمایت می‌کند. اما سه قاضی دیگر جناح راست حتی الامکان آماده پیوستن به سه قاضی لیبرال در پذیرش پرونده دولت ارسال ترامپ به دادگاه هستند. به نظر می‌رسد قضات برت کاولانا، امی کانی بارت و رئیس جان رابرتز، همگی طرفدار طرح این مساله هستند که یک رئیس جمهور تا چه حد باید از مصونیت برخوردار باشد؟ این به خودی خود به معنای بازگرداندن پرونده به دادگاه بدوی خواهد بود. موضوعی که اساساً ترامپ را به مقصدش خواهد رساند؛ تاخیر هرچه بیشتر تا زمان حصول اطمینان از عدم رسیدن پرونده به محاکمه تا قبل از انتخابات ریاست جمهوری ماه نوامبر. در عین حال ترامپ دادگاه‌های دیگری هم دارد که باید نگران آنها نیز باشد. در نیویورک جایی که محاکمه او به دلیل پرداخت حق‌السکرت به استورمی دنیلز در حال جریان است و همین امر مانع حضور او در دادگاه عالی شده اما فلوریدا جایی است که محاکمه او به دلیل نگهداری اسناد محرمانه در مراحل شروع خود قرار دارد. در نهایت جورجیا جایی دیگری است که او در آنجا با ۱۰ اتهام در زمینه تخریب انتخابات مواجه شده است.

زیرسوال رفتن قدرت بازدارندگی یک رئیس جمهور

در روز پنجشنبه و برای نزدیک به سه ساعت، توجه ملی به سوی اتاق دادگاه عالی در کاپیتول هیل در واشنگتن سی‌سی متمرکز شده بود. تبادلات شدیدی در جریان بود. در میان محافظه‌کاران، آلیتو و کاولانا به سختی با مایکل دربین برخورد کردند.

خطای نابخشودنی

محمود زارعی
پژوهشگر اقتصادی

اقتصاد را می‌توان مساله اول کشور و مهم‌ترین دغدغه عمومی در طول حداقل یک دهه گذشته دانست. تورم مزمن دو رقمی که چندین سال دامن‌گیر کشور شده است، عدم افزایش تولید ناخالص داخلی، کاهش سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف صنعتی و کشاورزی در طول دهه ۹۰، تحریم اقتصادی و رشد نقدینگی افسار گسیخته باعث شده است تا با کاهش قدرت خرید مردم، معیشت عمومی دچار چالش شده و مشکلات اقتصادی فراگیر شود. مزمن شدن مشکلات اقتصادی موجب شده است تا بحران‌های ثانویه دیگری در کشور در حال شکل‌گیری باشد که همگی ریشه در مشکلات اقتصادی و عدم سرمایه‌گذاری در حوزه‌های زیرساختی دارد. کاهش رشد جمعیت، ناترازی انرژی و به علت عدم سرمایه‌گذاری در تولید و افزایش بهره‌وری انرژی، بحران صندوق‌های بازنشستگی، بحران آب و تغییرات اقلیمی از جمله پیامدهای مشکلات اقتصادی است که هر روز فشار بیشتری را به کشور وارد می‌آورد. در شکل‌گیری مشکلات اقتصادی کشور سه ضلع اصلی را می‌توان به عنوان عوامل ایجاد یا تشدید بحران اقتصادی در خیل دانست و مورد بررسی قرار داد. ضلع نخست که به نسبت اضلاع دیگر وزن و اهمیت بیشتر دارد سازوکار حکمرانی اقتصادی در کشور است، از فرآیند قانونگذاری و نظارت فعلی گرفته تا اجرا و پیگیری موضوعات اقتصادی همگی موجب می‌شود تا اقتصاد ایران چابکی و تاب‌آوری لازم را نداشته و به تصمیمات مسئولان اقتصادی وابسته شود. اگر روزی یکی از مقامات کشور پیگیر و دغدغه‌مند بوده و اقتصاد برایش اولویت داشته باشد، حل مشکلات را در دستورکار قرار خواهد داد، حتی در این شیوه نیز مساله شناسی و انتخاب اولویت و راهکار چالش برانگیز خواهد بود و اگر روزی مقامات اولویت‌شان اقتصاد نباشد، اقتصاد کشور وارد بحران و خواب خواهد شد. به عبارت ساده‌تر ما در حکمرانی اقتصادی سیستم‌سازی نکرده و فرآیندها شخص محور است.

این اولین و ابتدایی‌ترین مرحله در حکمرانی اقتصادی است. اصلاح فرآیندهای سیاست‌گذاری و قانونگذاری، بهبود و ارتقای ابزارهای نظارتی و کارآمدسازی سازوکار اجرایی موضوعات اقتصادی از جمله اقدامات اساسی این حوزه است. ضلع دوم را می‌توان تحریم دانست اگرچه تحریم تنها عامل مشکلات فعلی اقتصادی نیست؛ اما نقش مهمی در وضعیت اقتصادی کشور دارد. در مساله نقش تحریم در مشکلات اقتصادی نباید افراط و تفریط کرد، نه آن را باید نادیده گرفت و نه آنچنان به آن ضریب و اهمیت دارد که نقش حکمرانی و موضوعات داخلی را به حاشیه ببرد. اولویت اقدام هم باید بی‌اثر کردن تحریم باشد.

باید به این نکته توجه داشت که دیگر تحریم ایران به خاطر انرژی هسته‌ای و... نیست، تحریم و کنترل ایران بخشی از برنامه غرب برای مقابله با خیزش اقتصادی شرق است. بر این اساس رفع تحریم با استفاده از مذاکره اگرچه باید دنبال شود؛ اما در مجموع کارآمد نخواهد بود و اتکای صرف به آن نمی‌تواند راهبردی اثربخش باشد. اما ضلع

سهم‌های جوانان

دومین رویداد اهدای جایزه ملی جوانی جمعیت

بخش‌های هفتگانه رویداد و دستاوردها

مهلت ارسال آثار و دستاوردها

نحوه ارسال آثار

تجدید شد

شماره م تلف و شناسه آگهی: ۰۲۱-۱۷۸۷۱۰۶-۳۳۴